

Brassói Ujlap előfizetési árai
helyben és vidéken:

Egész évre 8.— K.
Félévre 4.— K.
Negyedévre 2.— K.
Egy óra —.70 f.

Előfizethetni a kiadóhivatalba.

BRASSÓI UJLAP

POLITIKAI HETILAP.

Megjelenik minden pénteken
酉酉 déli 12 órakor. 酉酉

Hirdetéseket felvesz a kiadó-
hivatal, Kolostor-utca 23. szám.

Hirdetések díjszabás szerint.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Brassó, Kolostor-utca 23. Telefon sz. 1-10.

Felelős szerkesztő:
FEKETE JÁNOS

LAPTULAJDONOS ÉS KIADÓ:
MEISEL JÓZSEF.

Különös emberek!

Kik?

A lusták, gyávák. Jól jellemezi őket az Irás. „Azí mondja a rest: Oroszlán vagy otthon, az utca közepén megölhetnek.“ „Mint az ajtó forog a sarkában, úgy a rest az ő ágyában. A hóna alá dugja kezét és nagy dolog azt szájához vinnie.“ S amellet „Bölcsőbbnek véli magát a rest a bölcs mondásokat szóló hét férfinál“.

Gondolkozzál velem együtt e szép mondásokon!

A rest, a gyáva veszélyeket és nehézségeket lát ott is, ahol azok nincsenek. Kétségbeejtő végpusztulást fest maga elé, ahol van, de csak valamelyes veszély. Elhisz minden rémlírt, hogy a muszkák már Szigethez közelednek és ájuldozik, szidja a katonaságot, fukos keres hasonló gyávákat és egy kompániában összeülve, óbégatnak, akár az izék a holdvilágra. A restek bölcsesége csak egy sziporkázik hős és izmos nyelvről: Igy kellett volna tenni, ugy kellett volna tenni, meg még amugy... Hé, hát ti mit tettetek? Ugy-e, kitartóan ápoltatok az ispotályban? Ugy-e, a nem-

zet nagy gyászában legalább egyszerűbben öltözködtetek? Ugy-e, ott voltatok az árvák otthonában és megsimogattatok a siránkozó fejcskéket? Ugy-e, elmentetek napszámba is dolgozni értök, ha másképpen nem lehetett, hogy segítsetek rajtok? Tudjátok, az imádság, böjtölés, a rossz hajlamok legyőzése, a kedvenc hibák és szokásos rut bűnök kiirtása hősi tettek, melyek Isten oltalmazó kezét helyezik katonáink felé és győzelmeket hoznak, ugy-e, ti mindezt megtettetek, hisz kemény lett térdetek kalácsa a sok imában, lesoványodtatok a böjtöléstől, tiszták a bűnöktől, szüzi lények vagytok az angyali tisztaságtól?

Kétlem, hogy ezt a beszédet egyáltalában megértik-e ők, mert írva van; „Bölcsőbbnek véli magát a rest a bölcs mondásokat szóló hét férfinál.“

Máshol látom őket.

Hallgassátok, mint hősködnék, mert Höfer bátyánk győzelmet jelentett. — „Mondtam, ugy-e, tudtuk mi! Győztünk! Ha baj van, a katonák nem tudják; ha győzelem: ezt a lusta gyávák csinálták!

E különös emberek mért ilyenek? Okát adja az Irás: „Fut az istentelen,

ha senki sem üldözi is, az igaz pedig mint a bizakodó oroszán rettegés nélkül nagyon.“

A tapasztalat is mutatja, hogy a vallástalan, vagy a gyenge hitű és hamis jámborsággal babráló emberkének a lusta gyávák. Önmagukat emésztik, örlik, marcangolják szünös-szüntelen, mert „nem akarásnak nyögés a vége.“ Mivel az embernek csak két szeme van, hát ők az egyikkel a multon siránkoznak, a másikkal a jövőről tervezgetnek, nem lévén harmadik szem, vakok a jelenben és annak teendőit nem látják.

Mily kár!

Gyógyítsátok meg magatokat, ti szerencsétlenek! Önbizalomra tegyetek szert, mert tudtok: van testi és lelki képességtek; hisz ti is csak olyan emberek vagytok, mint a többi. Szánjátok rá magatokat és egyszer dobjátok belé magatokat a tettbe, mint a hidegvíziszonyban szenvedő gyávákat vetik belé a medencébe, vagy öntik le kupa vízzel. Istenbe vetett bizalomra ébredjétek. Ő bizton segít. Vele mi mindenre képesek voltak ezek és azok, hát miért nem ti is? Imádkozzatok és lesz szárnyatok; gyónjatok és elvész az ölmos érzület,

A BRASSÓI UJLAP TÁRCÁJA.

Az én állomáson.

(Naplórészlet.)

Írta: Szilágyi György.

Az a kicsiny pusztai vasutállomás, melyet thémán színhelyévé változtattam — vagy jobban mondva, melynek részére engem választott tekintetes felsőbbségem, nem holmi világforgalmi hely, de reám nézve a legfontosabb a kerekvilágon..

Itt oly sok minden játszódott le az életem történetéből, hogyha — nem volnék, csak egy vasutas, — hanem teszem fel Montenegró királya, ugy az iskolákban leckéket magoltatnának rólam.

E stáció neve: Felsőjakabmajor-Alsósároskertekalja. Egy kissé nyurga név, de én nem tehetek róla, talán a magas miniszter sem, aki ily hosszúra hagyta megnyulni.

Mikortájt, mint gyakornok odakerültem e név csak „Jakabmajor“-ból állott és pedig a falu árendásáról elkeresztelve. Ugy okoskodának a hálás keresztstülők: a vasut épen olyan üzlet, mint más; miért ne hordhatná az állomás azon érdemes férfiú nevét, ki több portékát hordoztat a vonattal, mint hétfalubeli más szőrü emberek? Igen ám, de új generáció nőtt, mely szégyenelte a dolgot s ad-

dig jártak, kilineseltek Poncinstól Tiszapistáig, míg hol elől, hol hátul ragasztának egy-egy kölöncöt Jakab körül.

Ám ez név sem teljes, mert ugy hallom, hogy az árendás ma már milliomos és mint hadseregszállító a „hadviselés érdekében szerzett érdemeiért“ nemességet kapott „hadházi“ előnévvel s így ellehetünk készülvén, hogy az én állomásom neve a közeljövőben így fog festeni: Felsőhadháziakabmajor-Alsósároskertekalja..

Az állomáson, ki lehetne a legnagyobb ur, mint az állomásfőnök. Ő az „öreg“, áldom emlékét, mert ő nekem sok mindenem vala: tanítóm, protezsálóm... édes atyám. A főnök ur, ur vala, mert féltünk tőle a többiek, de urasága ott kezdde homályosodni, ahol néki is parancsoltak. Gyakran panaszkodott, hogy régen más világ járt a vasutnál, amikor pipaszó mellett végeztek az ellenőrök a rovancsolásokat. Ma már az is baj, ha például a főnök ur tehene kibőg az istálló ajtaján egy-egy gyorsvonat átszáguldása idején, — közbe legyen mondva — Felsőhadháziakabmajor-Alsósároskertekalja állomásnak, csak füttyölnek a gyorsvonatok.

A főnök urnak három csillag fénylett gallérján, számomra sajnos még egy sem hullott volt, de annál több ragyogott nekem es-

ténként a nagymagasságu égbolton, melyeket oly áhitattal néztem, lestem, hátha ráakadnék az én szerencse csillagomra. Az idő nehezen cihelődött, hiába nógattam gondolatban: gyorsabban... gyorsabban vém lomha! Nem egyébert, minthogy jönne hamar a nagy vakáció s jönne ő haza. Ő, a főnökék Millikéje, a vásárhelyi képző bájos növendéke... Husvét óta nem volt itthon, nehezen várják is az „öregék.“ Hátha tudnák, hogy én még nehezebben várom. Tudom istenem, az öreg 10 korona büntetés terhe alatt megcsináltatta volna velem az egész évi statisztikát! Vártam minden vonatonál s mikor egyikről leszállani láttam Millikét, mintha egy új világ napsütéses pázsitjára cseppentem volna. Hüvösen bölintott feszes tisztelgésemmre, gondolám, ma ilyen lehet a városi szokás, csak a mikor azt tapasztalám, hogy ide-oda egy hét telt el érkezése óta a nélkül, hogy mutatkozott volna, ekkor kezdett bennem valami olyasmi rakoncátlankodni, amelynek csak fájdalmát érezni. Hiába pislanték fel alig tíz percenként az állomás emeletének ablakai felé, ő nem mutatkozott.

Ejh' gondolám, keressünk gyógyírt fájdalomra s akkor már cselekedtem is. Egy reggelen mire az öreg lejött, már asztalán találta áthelyeztetésem iránti kérvényemet.

bénító terhe; áldozatok és nyulszívűek átalakul bizakodó oroszlánszívűvé, mint amilyen Jézus Szive. Minden ember az lesz, amivé akar lenni!

Amiből nem szabad kifogynunk.

Irta: Prohászka Ottokár.

„Jót cselekedvén pedik meg ne szünjünk...” az apostol e szava jut eszembe, mikor az északi fronton megújuló harcok az ugyancsak meg nem szünő bajoknak s szenvedéseknek újabb árjait zudítják nyakunk közé. Százával jönnek ismét hazánkba a sebesültek, ki láb, ki kéz nélkül, ki haslövéllel, ki fejlövéllel, mindnyájan pedig összetörve a hosszú szállítás fáradalmaitól, mindnyájan szomjazó vágygyal az értük aggódó, őket gyógyítani s enyhíteni siető hazának ölelése után.

Sajnos, e vágyuk nem mindig teljesül. Mintha csak kifáradtunk s elfásultunk volna, nem markol már ugy bele szívünkbe a szomorú látvány; mintha a megszokás bénítóan hatna nagy lekötöttségünk érzetére, nem bug ugy bele a lelkünkbe a tudat, hogy mennyivel, mily sokkal tartozunk katonáinknak, — azoknak, kik mindent föláldozni készek voltak s kik most megrokkanna s fájdalomtól elgyötörve tapasztalni kényszerülnek nem csak sebeik sajnóját, hanem közönyünk keservét is.

Kemény beszédnek látszik ez, de szemtanútól tudom, ki egy kórházvonatot kísér, hogy megdöbbenő a fásultság, melyet a magyar közönség itt-ott láthat. Kétszáz sebesült volt vonatján; azok közül 120 magyar, kiket egy nagymultu magyar városban — nem akarom megmondani a nevét — szállítottak ki vagonjaikból. A könnyebben sebesültek a maguk lábán iparkodtak ki, de a többi sebesültnek annál kegyetlenebb volt a sorsa. Már az uton is mennyit szenvedtek a júliusi forróságban! Az eltikkadt, elgyötört embereket egy egész napon s két éjjelen át rázta a vonat s voltaképpen most, mikor haza értek, várta őket a szomorú utnak legnehezebb része, amennyiben kátyus országuton

Utolsó koronám adtam rávaló bélyegre, de legalább könnyítettem összezuzott lelkem buján egy korona árát. Kinosan lestem a főnök ur arcáról a sorsomat irányító sugarakat. Délfeléig nem szólt. Ekkor megszólalt ily formán: „Öcsém ma egygyüt ebédelünk.” Parancs, menni kell... Tehát mégis megtalálhatom őt szemtől-szembe, s mit szól, vagy én kezdjek s többféle színes gondolatok kezdének motoszkálni fejemben. Szokott bátortalanságommal állíték be az ebédlőbe, ahol vártak reám, mert ki-ki az asztal körül ült már, csupán az asztalfő széke volt üres, a hová pedig a jóságos nagyságos asszony parancsára nekem kellett elhelyezkedni. Millike szokatlan kedvesen csevegett, de én sehogysam tudtam megkapni a szót. Zavaromból az „öreg” szavai mentettek ki és hirtelen nem is tudtam volna, hogy hozzám szól, ha egyuttal elibém egy iv papírral két arany rózsát nem tesz le. Kinevezésem volt. Ettől kezdve mind gyakrabban hivatalos voltam ebédre. Millike hovatovább mind kedvesebb lett hozzám. Persze, hogy ezek után szó sem lehetett áthelyezésről. Ellenben alig telt el egy esztendő, az én állomásom emeletén még egy család élt már... én a Millikémmel.

parasztszekereken szállították onnan a vasutól a távoli kórházba. Az állomáson mindössze három-négy szekér állt; ezeket megtrakták s ezek után dőcögve s lassan — ez még a legjobb azon a szállításon — iparkodtak a három-négy kilométerre fekvő kórházba. Mind így jöttek-mentek, addig a vonat állt — ez esetben három órát — s három óráig feküdtek a pályaudvaron az utolsó sebesültek, míg reájuk került a sor.

Ez volna az érem egyik oldala, mely ugyancsak nem fényes, sőt oly sötét, mit a háboru kimélet nem ismerő s életet nem kegyelmező barbarizmusa. De hát milyen az érem másik oldala? Milyen az itthonmaradtoknak a megóvott közönségnek s a megoltalmazott hazának hálája s szeretete? Mily fogadásban részesítik a sebesülteket, mily gyöngédség környékezi a haza-jötteket, mily készség nyújtja aa üdítő italt? Feleletül erre azt írja a szemtanu, hogy e vonat az orvosokon s szanitészeken kívül senki sem fogadta, senki sem szolgált egy kis frissítővel, senki valamiféle szeretetszolgálattal, mely az édes haza üdvözetét s háláját tolmácsolta volna; pedig az a 120 magyar sebesült nem volt az első szállítás; jött ugyanoda előttök már több száz!

Kérdem, mi e mulasztásnak az oka? S azt felelem, lehet annak okát néha talán a forgalom technikájában, lehet másban is keresni, annyi bizonyos előttem, hogy nem hálátlanság, nem szivtelenség az ok, hiszen közönségünk annyit adott s áldozott már eddig is s adni s áldozni fog ezután is; de abban keresném s gondolom, meg is találom e tünet okát, hogy közönségünk bizony már megszokta e látványt s nem reagál arra ugy, mint kezdetben!

Ennek ellenszerét pedig az az elgondolás nyújtja, hogy a hol nem szünik meg az áldozat ott ne szünjék meg a szeretet s a hol új sebek fakadnak s égnek, ott ne fogyjon ki a reájuk való ir, s a hol új mélységei nyílnak a szenvedéseknek, ott szakadjanak beléjük az irgalom s a hálás áldozatkészség új áramai.

A szemtanu megjegyzi még azt is, hogy az a vigasztalan vasuti állomás s az a rideg, fájdalmas kivaggonirozás lehangoló benyomást tett az osztrák sebesültekre, kik ezt órahosszat nézték s örültek, a mikor megindulhattak abban a reményben, hogy reájuk más fogadás vár!

Szívükből kívánjuk, hogy szeretettel fogadják őket; de ugyanakkor átérezzük azt is, hogy sebesültjeinket nekünk is másképp s nem ily ridegen kell fogadnunk. Igaz, hogy van mindnyájunknak elég bajunk, de mi ez a háboru sujtotta vidékek bajához s a tángó sebeket hordozó katonák áldozataihoz képest?! A sok deprimáló érzés még csak fokozza szenvedéseiket: annál inkább föl kell őket emelnünk a front mögött levő hazaszeretet s kifogyhatatlan áldozatkészség eleven, meleg s közvetlen megérettetésével!

S nemcsak arra kell néznünk, hogy az, ami leginkább szükséges, tőlünk telhetően nyujtsuk, hanem arra is, hogy figyelemmel, finom megértéssel s részvétellel, szóval, hogy formásan adjuk. Az irgalom formája a részvét finomsága. A mit adunk, azt szeretettel kell adnunk; azt ne kéz, hanem szív nyujtsa s ha nem tudunk adni sokat, adjunk keveset, de adjuk azt is ugy, hogy az adomány értéke az legyen, hogy magunk ott vagyunk s személyesen szolgálunk. Itt aztán lélek, hála s szeretet érzik meg még a pohár vi-

zen is, melyet adunk s nem vízecseppek, hanem a lélek gyöngyei verődnek ki falain.

Meg vagyok győződve, hogy az érzésekkel rezonál szívünk-lelkünk s hogy a látszó blazirt érzelmi réteg alatt ott pihen a szeretet, a részvét s az áldozatkészség minden magyar szívben. Csakhogy föl kell azt benuultságából ébresztenünk, a testvériség édes anyanyelvén kell hozzá szólnunk; ha aztán fölébred s megérti az új, nehéz harcok híreit; ha végignyilalnak rajta az új szenvedések lángjai: akkor megint talpra áll s készséggel tesz-vesz; akkor megint áldoz a kimerülésig, ápol másokat az önfeledésig s csak azokat nézi róluk szól s nekik szolgál, kiknek oly sokkal tartozik!

Ennyit a megnehezedett idők járása alkalmával a honfiak s honleányok emlékkönyvébe!

INNEN-ONNAN.

Vilmos császár a napokban maga köré gyűjtötte seregének tábori lelkészkarát és hozzájuk a következő beszédet intézte:

— A kiválasztódás idejét éljük. A világháboru elválasztja a korpát a buzától. Önöknek uraim az a feladatuk, hogy azon munkáljanak, hogy a német nép megtanuljon önmagára eszmélni és ezt a kort a megpróbáltatások idejének tekintse. Az életben is fel kell ismerni a megpróbáltatásokat. Gyakorlati kereszténységre van szükségünk, életünkhöz az Ur életéből kell példákat keresni. Az Urat cselekedetei és kinyilatkoztatásaiból ismerjük meg. Mily megragadó és regeszzerűen sokoldalú az ő személyisége. Csak alaposan kell vele foglalkoznunk, az Urral kell élnünk. Gondolják csak el, hogy az Ur egy pillanatban belépne az ajtón: Vajjon tudnánk-e szemébe nézni? Nem sokat ér, ha nem teszünk egyebet, mint hogy minden héten elsétálunk templomba. Mindennap foglalkoznunk kell az Urral. Ő legyen életünk módjának mértéke. Határozzák el mindig, hogy az Ur szavait fogják megvalósítani a köznapi életben is. Az Ur személyét, aki most egészen bizonyosan itél a világ felett — mutassák meg nekünk. Hozzák őt közelünkbe. Az lesz népünk legnagyobb nyeresége, hogy megértette: Az Ur nélkül semmire sem megyünk, mindig számolnunk kell vele.

A császár ezután így folytatta:

Sokszor törtem már a fejemet azon, hogyan lehetne segíteni az okoskodók és kritizálók szenvedélyén. Parancsokkal és törvényekkel való gyámkodások révén semmire sem lehet menni, a változásnak belülről kell jönnie. Kívülről ez nem jöhet. Belsőleg kell kiegyensúlyozottnak lenni, akkor a rossz napokban is sulyunk van és ami nehezebb: a jó napokban is. Az a benyomásom, hogy azok az emberek, kik most a lövészárokban fekszenek, odahaza másnyelűek lesznek. Oktassák ki őket arra, hogy, ami most agyukba és szívükbe szállott, azt vigyék magukkal a jövőre nézve.

Üdvözljük kint az embereket és öntsenek beléjük Istenbe vetett bizalmat és reménységet.

Igy beszél a hatalmas német hadsereg feje; a protestáns Vilmos császár. Nem először beszél így — a háboru fergetegében megragad minden alkalmat, hogy Istenfelemre, vallásosságra buzdítsa alattvalóit, mert tudja, mert átérzi, hogy vallás és a belőle sarjadó erkölcs az igazi alap, melyen a nem-

zeteknek állniok kell a világegés nagy katasztrófái között és utána egyaránt.

Vilmos császár hatalmas szavait hiába keresem a magyar lapok hasábjain. Pedig nálunk sem ártana, ha Vilmos császár beszéde minél mélyebben hatolna be a közélet minden alakulásában.

Hiszen a magyar katonát, aki nagyszerű kitartásával vállalva áll és hősiésen kitart német bajtársa mellett és épen annak részéről tisztelet és szeretet veszi körül, ezt a magyar katonát is a vallás és erkölcs teszi hőssé, ez a két erő ad neki türelmet és kitartást.

Aki erről meg akar győződni, hallgassa meg a fronton küzdő katonáink elbeszéléseit. Fegyverzaja ha eláll — mikor csendes a fedezék — előkerül az imádságos könyv, pereg a rózsafüzér, száll ég felé a tiszta szívből jövő imádság. Tábori mise alatt ájtatosan ereszkednek imához a kérges térdek és kulcsolódnak össze a kezek.

És kiknek köszönhetjük, hogy a Kárpátok ércfala még nem engedett kaput a dühös ellenségnek?

Ezeknek az imádkozni is tudó hősöknek.

EGYESÜLETI ÉLET.

A nők háborus munkájáról.

A feministák egyesülete legutolsó gyűlésén örömmel vette tudomásul a Károlyi-párt megalakulását. Politikai ambíciójának teljesülését, a női választójog kivívását reméli az új függetlenségi párttól. — Nem osztom örömlükben, de nem lelkesülök legfontosabb programjukért sem. Ha valamikor, ugy ma nem jogokért (nem női választójogért) kell küzdenünk, hanem kötelességeinknek minél odaadóbb teljesítésével kell a hazát szolgálunk. A két év óta dúló világháboru nyomában sok baj, sok nyomor jár, amelyeknek egy részét csakis a nők segítségével lehet megfelelően gyógyítani.

Itt van első sorban a minden családot közlő érdeklő nagy drágaság. Küzdenek-e ellene a nők úgy, ahogyan kellene. Sajnos nem! Pedig megfelelő szervezkedéssel sokat tehetek volna, sokat tehetnének ellene. Jajgatunk, panaszkodunk, hogy alig lehet megélni, az élelmiszerek árai két, három, négy száz százalékkal is emelkedtek, s mégis mit látunk: kávéházak, cukrázsdák, vendéglők zsufolásig tele vannak mindig, s családi körben is az étlapunk alig-alig változott. Igényeinkről lemondani, egyszerűbben élni, s ezzel enyhíteni a drágaságot kevés ember tanulta meg meg.

Bécsben, Budapesten életbeléptették a vendéglőkben a háborus étlapot: redukálták az ételek számát, kötelezővé tették hus mellé a főzeléket, eltiltották a sok zsirt emésztő kirántott husokat stb. A bécsi vendéglőkben a zsirtalan napot is elrendelték, s az első ilyen napnak gazdag étlapja mutatja, hogy sok lehetetlennek gondolt dolgot meg lehet jóakarattal oldani. De mit használ, hogyha csak a vendéglősök teszik ezt, hogyha aszszonyaink nem értik meg az élelmiszerekkel való takarékoság intő parancsszavát.

Hölgyeim, ne azon töprengjenek, hogy hogyan szerezzék be majd ősszel háztartásuk számára a szükségesnek látszó 60, 100 kiló zsirt és sok más szükséges és kevésbé szükséges élelmiszert, hanem redukálják lehetőleg zsirszükségletüket, s juttassanak másnak, a szegényeknek, árváknak is, akiknek

most sokszorosan szükségük van a mi takarékoságunkra, jószívű segítségünkre. Társas összejövetelükön, nőegyesületi gyűléseiken beszélgessenek a takarékos étkezésről, erről ama annyira fontos témáról, gyűjtsék össze a háborus olesó, egyszerű ételek receptjeit, tanítsák megfelelő takarékos főzésre leányikat, ismerőseiket.

Ugyanigy vehetik fel és kell is felvenniök a nőknek a drágasággal való küzdelmet az egész vonalon, így pl. a ruházkodásnál is. Itt is nem csak az a baj, hogy drágább a ruha szövetének métere, emelkedett a bőr ára, hanem főleg az, hogy mindig a fordított számtani műveletet végzik a nők: osztás helyett szorzást, kivonás helyett összeadást. Egy pár cipő helyett kettőt, hármat, egy ruha helyett legkevesebb kettőt, egy bluz, kalap helyett legalább is hármat veszünk, holott az árak emelkedését tekintve a józan ész az ellenkezőt diktálja. — A fényűzés elleni liga megalakult, fővárosban, vidéken sokan hordják már a jelvényt, de azért oly örült fényűzés még nem gyöngítette a nemzetet soha, mint ezekben a nehéz, szomorú években, mintha nem vérezne úgy is ezer sebből ez a szegény haza.

A női divat a három utolsó békés évünkben alig változott, a háboru kitörése után azonban nemsokára a meglevőnek örült szélsőségébe csapott át, s azóta mondhatni két hetenkint változik. Ezt állítsa meg a fényűzés elleni liga, hatalmában áll, tagjainak komolyságán fordul meg a dolog csak. A jelvényt ne csak a mellre tűzzék hölgyeim, hanem első sorban a családjukat, hazájukat szerető, s ezért áldozatot hozni tudó honleány: szívükbe, s ligában egyesülve igyekezzenek a női divatot mai izléstelen, frivol szélsőségeitől megfosztva megállítani. Ezzel és más háztartási okos beosztással, takarékoságunkkal többet használnak családjuknak, nagyobb szolgálatot tesznek a hazának, mint a feministák választójogi küzdelmükkel az egészen bizonyos!

HIREK.

— **Aug. 18-án** ünnepeljük apostoli királyunk magas születés napját. Az idén nagyobb fény és pompával fogjuk megülni jószagos királyunk születése napját. Aug. 17-én zenés takarodó lesz, templomi harangzugás, 18-án reggel 5 ó. zenés ébresztő. D. e. 9 ó. pedig a Rezső-körut előtti térségen tábori szt. mise, amelyen részt vesznek a civil hatóságok, nemkülönb a tisztikar és a helyőrség legénysége is. Kedvezőtlen idő esetén elmarad a tábori mise és d. e. 10 ó. tartják meg a plebánia templomban az ünnepélyes szent misét.

— **Szent István napi könyörgő körmenet.** Minden magyar ember jól tudja, hogy szt. István első apostoli királyunk jobb kezét az isteni gondviselés épen a mai napig megtartotta, hogy ez a Szent Jobb örökösök az ő drága népe fölött. Ezt a Szent Jobbot minden évben aug. 20-án körmenetileg körül szokták hordozni Buda várában, hogy az első szent királlyal szemben a kegyelet adóját leróhassuk, s az ő hathatós közbenjárását a jó Istennél édes hazánk számára kikérhessük. Mindig ezrek és ezrek szoktak összeseregleni e napon az ország szívében; de különösen a mióta az ádáz háboru dühöng, mintha csak a magyar szív megérezte volna hol található hathatós segítséget nagy

megpróbáltatásában, a háborus években megduplázódott, sőt háromszorozódott a zarándokok száma s hála az isteni gondviselésnek mindeddig rendithetetlenül állottuk meg helyünket. Most a mikor a nagy küzdelem végső kifejlődéséhez látszik közeledni, fokozottan érezzük annak a szükségét, hogy az első apostoli király közbenjárásért könyörgjünk. Ez idén is a szokottnál nagyobb keretek között fogják megtartani a könyörgő körmenetet, s hisszük, hogy a magyarok ezreit fogja összehozni közös imába. Legyen ott minden magyar, aki csak teheti.

— **Kitüntetések.** Háziezredünk tisztjei közül a következők részesültek kitüntetésben: Petri György ezredorvos a Ferec József lovagkeresztjét, Hye Ödön, Hager Ottó a hadiékítményes katonai érdemkereszttel, Koch Henrik és br. Szentkeresztly István a szignum laudiszt kapta. Dr. Flechtenmacher Károly pedig a koronás arany érdemkeresztet.

— **Dr. Pávelka Ernő** szabadságáról visszatérve megkezdette rendeleteit.

— **Szeretetadományok a király születése napjára.** A király születése napja alkalmából a harcterek katonáit szeretetadományokkal fogják megörvendeztetni. Erre a célra országos gyűjtést rendeznek.

— **Tizenkét éves csa'ádfentartók.** A háborus ritkaságoknak kétségtelenül legnagyobbika az, amiről Szeged árvaszéki elnöke számol be egy hivatalos látogatása alkalmából. Átokházára ment ki, ahol elsősorban is Bernáth Pál négy kis árváját akarta valahol megbízható helyen elhelyezni. Bernáth egy esztendő óta nem adott magáról hírt a harctérről és valószínűnek tartják, hogy elesett; felesége pedig egy pár héttel ezelőtt halt meg. Megható volt az a ragaszkodás, mellyel az apátlan-anyátlan gyermekek egymás iránt viselkednek, de különösen az a gondoskodás, mellyel a legidősebb, a 12 éves Juliska fiatalabb testvéreit ellátta. Minden megvolt és mindenről gondoskodott, amire emezeknek szükségük volt és midőn az árvaszéki elnök közölte velük, hogy elhelyezi őket jólelkű embereknel, sírva könyörögtek, hogy megmaradhassanak együtt. Miután jó szomszédjuk elvállalta gyámságukat, együtt hagyták a kis családot a 12 éves „mama” gondozása alatt. — Egy másik átokházi családban egy 12 éves fiu a családfő. Az apa és két fia katona, az anya már régebben elhunyt és a tanya a 12 éves Miskára maradt. Ő szántott, aratott, ő hordta be a termést s intézkedett a cséplés és eladás iránt, egyszóval végezte mindazt, ami megett, komoly férfiak munkája béke idején. A fiuban rendkívüli módon nyilatkozott meg a magyar fajőserejü földszerepene és munkabírása.

— **Nevelési segély az állami alkalmazottak gyermekeinek.** Az 1912. évi nyugdíjtörvény elrendelte, hogy az állami alkalmazottak által befizetett nyugdíjjárulékokból nevelési segélyt kell nyújtani az állami alkalmazottak gyermekeinek. A segélynyújtás módját szabályozó miniszteri rendelet a hivatalos lapban is már megjelent. — Megtudjuk a rendeletből, hogy az állami alkalmazott (tisztviselő, altiszt vagy szolga) gyermeke — elég szigorú feltételek mellett — háromféle módon részesülhet segélyben:

1. ösztöndíjat kaphat,
2. internátusi ingyenes helyre juthat;
3. inas lehet valamely iparosnál vagy kereskedőnél.

Az ösztöndíj nagysága a tisztviselőké

középiskolába járó gyermekeinél 500, főiskolába járó gyermekeinél pedig 700 korona évenként; az altiszt és szolga gyermeke 100 koronával kevesebbet kap.

Ha a szülők állomáshelyén van középiskola, illetőleg főiskola, — nevelési segély nem jár. Ha ösztöndíjat kap a gyermek, abból a családi pótléknak reá eső részét levonjuk. Nevelési segélyben csak oly tanuló részesülhet, aki legalább jó eredménnyel tanul; olyanok, akiknél a rendes tantárgyakból kapott érdemjegyek összege a tantárgyak számával osztva nagyobb, mint 2, — már nem folyamadhatalnak nevelési segélyért. Az összes folyamadványokat egy Budapesti alakítandó bizottság fogja elbírálni.

— **Menetrend változás.** F. hó 4-től a székely körvasuton az eddigi személyszállító vonatok helyett alábbi vonatok közlekednek:

Székelykocsárd—Madéfalva—Brassó közt 8066. indul Székelykocsárdról délelőtt 9 ó. 37 p., érkezik Brassóba reggel 6:38 p. 8087. indul Brassóból éjjel 10:10-kor érkezik Székelykocsárdra este 6:46. Csikszereda—Gyimesbük közt: 8089. indul Csikszeredáról éjjel 4:58, 6:08. érkezik Gyimesbükre d. e. 9:45. p. Brassó—Sepsiszentgyörgy—Berenczk közt: 8059. indul Brassóból reggel 5:20 p. 8702. érkezik Berenczkre d. e. 10:23. p. 8707. indul Berenczkéről délután 4:30 p. 8052. érkezik Brassóba éjjel 10:08. Brassó—Sepsiszentgyörgy—Kézdivásárhely közt: 8075. indul Brassóból d. u. 3 ó. 8706. érkezik Kézdivásárhelyre este 6:02 p. 8701. indul Kézdivásárhelyről reggel 4:42 p. 8068. érkezik Brassóba reggel 7:48 p. Gyimesbük—Csikszereda közt: 6723. indul Gyimesbükéről este 6:21, 8064. érkezik Csikszeredára éjjel 11:40. — E naptól kezdve Kolozsvár és Tövis közt az 537. és 544. Aranyosgyéres—Torda közt a 7921. és 7922. sz. vonatok megszűnnek.

— **Reáliskolai pótló- és javító érettségi vizsgálatok.** A szeptember havi reáliskolai pótló- és javító érettségi szóbeli vizsgálat Déván szeptember hó 9-én reggel 8 órakor, az írásbeli vizsgálatok szept. 5, 6 és 7-dikén fognak megtartatni.

— **Igazságügyi hadapródok és zászlósok.** Bécsből jelentik, hogy új rangfokozatok lesznek a katonai hadbírói karban, még pedig igazságügyi hadapród és igazságügyi zászlós rangfokozat. Azok a jogvégezett egyéves önkéntesek érhetik el, akik katonai orvosi vizsgálat alapján csak segédszolgálatra alkalmatosak és legalább hat hónapig kielégítő tevékenységet fejtettek ki valamely katonai törvényszéknél mint jegyzők, illetőleg jegyzőkönyvvezetők.

— **Felvétel polgári isk. tanítónőképzőbe.** A Szent-Ferenc-rendi nővérek nagyszabeni polgári isk. tanítónőképzőjébe a jövő iskolai évre való felvételért f. évi augusztus hó 15-ig még belehet nyújtani a folyamadványt az igazgatósághoz. Okleveles népiskolai tanítónők és középiskolai érettségi vizsgálatot tett növendékek folyamadhatalnak. Az internátusban a havi ellátási díj 55 korona. Kívánatra szívesen küld prospektust az igazgatóság.

— **Javító és pótló érettségi vizsgálatok.** A nagyszabeni tankerületi kir. főigazgató 1252—916. sz. a közli, hogy a folyó évi javító és pótló érettségi vizsgálatok a nagyszabeni állami főgimnáziumban szept. 14-én, reggel 8 órakor tartatnak meg. Az írásbeliek pedig megelőzőleg 11., 12., 13-án reggeli 8 órakor lesznek.

— **A felmentések megszorítása.** A Külügy-Hadügy utóbbi száma írja: Egyelőre ellenőrizhetetlen források nyomán legutóbb ismét felmerül az a híradás, hogy a kormány a felmentések megszorításával foglalkozik. A kormány álláspontja általában az, hogy a katonai felmentések határa betelt és újabb felmentést nem engedélyez. Csak a legkritikább esetekben, az igazi nélkülözhetetlenség bizonyításával szemben tesz a kormány az újabb kérvények elbírálásánál kivételt, de itt is fennáll az az elv, hogy csak az idősebb népfelkelőkről lehet szó. Így az első hat fiatal évfolyamból senki sem menthető fel. Ami a felmentettek behívását illeti, az iránt még nincs végleges intézkedés. A hadvezetőség, amely a katonai felügyet alatt álló vállalatoknak bizonytalan időre felmentett alkalmazottaiból egy részt már eddig is bevonultatott, hír szerint az ősszel a felmentettek nagyobb részét, amennyiben nélkülözhetetlenségük a szigorúbb mérlegelésnek nem felel meg, az illetékes népfelkelő parancsnokságok útján, a szükséghez képest, fokozatosan behívhatja katonai szolgálattételre.

— **Vendéglői árak Nagyszabonban.** A nagyszabeni vasuti állomáson Josef Unger ur a Máv. pályaudvari vendéglőjének bérleje ékes németiséggel kiállított étlapjain, a magyar városnév elsüllyesztésével, következetesen „Hermannstadt“-nak nevezi Nagyszabont. Ettől a szépséghibától eltekintve érdemes megemlíteni, hogy a vendéglős a következő, aránylag elég olcsó árakat szabta meg: A leves 30—40 fillér, a főzelék 1 K 20 fill., a sülték legmagasabb ára 2 K 20 fill. (enynyiért a disznóhúst mérik); a többi husétel 2 korona — 1 korona 60 fillér. A tészta 40 fillér.

— **Nem szabad hadifoglyokat egyedül küldeni.** A vármegye alispánjának tudomására jutott, hogy munkaadók hozzájuk munkára kiadott hadifoglyokat bevérlások végett kocsival kíséret nélkül a városba küldik. Ezen eljárás beszüntetendő és figyelmezteti a munkaadókat, hogy ha ezután hadifoglyot kíséret nélkül találják, letartóztatják, fogolytáborba szállítják és az érte letett óvadék a hadügyi igazgatás javára elvész.

— **Találtatott folyó hó 1-én Brassó és Deresztve között egy vízmentes vászon.** A tulajdonosa a rendőrségen átveheti.

EGYHÁZI ÉLET.

Pünkösöd után 9-ik vasárnap. (aug. 13.)
Szt. lecke (Pál ap. levele a Korint. 10. 6—13). Ne vágyódjunk a rossz után, miként ők (zsidók) vágyódtak. Ne paráználkodjunk, miként közülök néhányan paráználkodtak és e miatt elestek egy napon huszonháromezeren. Ne zúgolódjunk Isten ellen, mint némelyek a zsidók közül, akik e miatt az öldöklő angyal keze által lelétek halálukat. Mindenkinek ad az Isten elegendő erőt (kegyelmet) a kísértések legyőzésére.

Evang. Szt. Lukács (19, 41—48). Jézus megjövendőli Jeruzsálem elpusztulását. Mert eljönnek rád a napok (Jeruzsálemre) midőn ellenségeid körülvesznek árokkal és körülzárják és szorongatnak mindenfelől. És a földre sujtanak téged és fiaidat s nem hagyunk benned követ kövön, mivel nem ismered meg a te látogatásod idejét. Jézus azután kiüzi a kereskedőket a templomból. Misék a plebánia templomban 6, 7, 8, 9 és 1/2 12 ó. csendes. 10 ó. énekes mise magyar szt. beszéd. D. u. 5 ó. keresztényoktatás, litánia áldással.

Aug. 15. Nagyboldogasszony ünnepe (kedd). Szent lecke (Sirák fia 24, 11—20). „Örvendezzünk mindnyájan az Urban, kik ezen ünnepet üljük a bold. Szűz Mária tiszteletére.“ Imádkozzunk ezen a napon sokat, hogy Nagyasszonyunk ebben a nehéz időben járjon közben Szent Fiánál édes hazánkért, hisz ép e napon ajánlotta fel szent István Magyarországot Szűz Máriának.

Evang. Szt. Lukács: (10, 38—42.) „Az időben Jézus egy faluba ért és egy Márta nevű asszony befogadta őt. És volt ennek egy Mária nevű nővére, aki leült az Ur lábához és hallgatta igéit.“ Csendes szt. misék a plebánia templomban: 6, 7, 8, 9 órakor. 10 ó. énekes szt. mise magyar szt. beszéd, d. u. 5 háborus ájtatosság áldással.

Hétköznapokon: szent misék 6 és 7 ó. este 7 ó. ima.

Aug. 18. Szombat. Ő Felsége Apostoli Királyunk születés napján a hálaadó szent misét kedvező idő esetén d. e. 9 ó. tartjuk tábori mise keretén a Rezső-körtüi térségen rossz időben d. e. 10 ó. a plebánia templomban.

Julius havában a kereszttség szentségét kiszolgáltuk: Miklós Matild, Márton Erzs, Mohacsek Anna, Wilfinger Margit, Porzsolt Gizella, Bertalan Irma Richter Regina, Kulhavy Rudolf, Kommen Irma, Strem Magda, Istók Emilia, Erős István, Göncze Margit, Stadler József Gyula, Gyárfás József, Szabeny Mária, Paál Sándor, Czirják László, Sipos Jenő, Heiss Hildegerd, Szabó Vilma újszülötteknek.

Meghaltak: Szamorzia Albert 43, Prexl Tódor 56, ellátva szentségekkel, Müller György 53, ellátva, Kocsis Anna 57, ellátva, Pinty Ferencz 2 1/2, Ádámik Margit 10 hónapos, Tompa Gábor 65, Rodzievicz Erzsébet 25, ellátva, Lőrincz Berta 12, ellátva, Eisner Adél 39, ellátva, Jakab Anna 80, ellátva, Dworák Irén, Heliel Henrik 14, ellátva, Stoj Mária, Csergő György 82, ellátva, Lázár István 5 hónapos.

Házasságra léptek: Richter Rudolf és Krösnár Jozefa, Goschler Károly és Vöcam Mária, Pialoga József és Máncs Anna.

Felelős szerkesztő: Fekete János.

NAGY VÁLASZTÉK! Női, férfi kesztyűk stb. czikkben. Olcsó árban =

HAKMÜLLER

Kolostor-utca 23. sz. a. a legrégebbi katolikus üzletben.